GeniaaL gedacht

We willen meningen horen. Meningen van ingenieurs over wat hen nauw aan het hart ligt, meningen van niet-ingenieurs over ingenieurs en ingenieuren, alles wat des mensen is, kan en mag aan bod komen. Als het maar ‘uw gedacht’ is, mijn gedacht.

ADHEMAR BULTHEEL

Adhemar Bultheel is professor-emeritus aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen, verbonden aan de Afdeling Numerieke Analyse en Toegepaste Wiskunde van het Departement Computerwetenschappen. Hij heeft jarenlang opleidingsonderdelen in de toegepaste wiskunde gedoceerd en is dan ook een vaste waarde in de herinneringen van vele alumni.

Sinds de mens het wiel heeft uitgevonden hebben ze ook stokken gevonden om erin te steken.

VERSTOKT

De verstokte AI-adept vereenvoudigt de realiteit wel eens om zijn berekeningen onder controle te houden. Daarom wordt bijvoorbeeld om de houding of de motoriek van het menselijk lichaam te simuleren gebruikgemaakt van stokmannetjes. Dat zijn figuren wier torso door een lijnstukje wordt voorgesteld waaraan tweeledig scharnierende lijntjes hangen, die elk een arm of een been voorstellen. Bij de gesofisticeerde versie hangen de armen aan de uiteinden van een ra, die de schouderlijn moet voorstellen. Ze blinken uit door hun genderneutraliteit. Toen de wetenschapper ze als mannetjes identificeerde in een radio-interview kwam daar een boel boze reacties op. Waarom mannetjes? Zijn de stokvrouwtjes dan niet waard om bestudeerd te worden? En waarom dat betuttelend verkleinwoord? Even dreigde voor de wetenschapper ontslag wegens racistische uitspraken, maar omdat in verdere interviews en in zijn publicatie steeds sprake was van stokmensen, is de storm gaan liggen. De lgbtq+-gemeenschap nam de gelegenheid te baat om het gebruik van genderneutrale voornaamwoorden te promoten: ‘hen’ en ‘die’ in plaats van hij en zij of hij/zij. Ik blijf dat moeilijk vinden. In de marge van deze rel moest even een been stokstijf gehouden worden nadat een zelfhulpgroep van anorexiapatiënten meende dat de stokmensen in de animaties een parodie waren van hun ernstig te nemen ziekte. Dat het cirkeltje werd gebruikt om het hoofd voor te stellen werd even bekritiseerd door GAIA als zouden mensen allemaal dikkopjes zijn, maar dat protest is een stille dood gestorven.

Het lijkt alsof al die woke-heisa zich verspreidt als een internetmeme waarbij sommige wakkere medemensen wanen dat ze de op wacht staande stokstaartjes zijn die de hele mangoestengemeenschap moeten bewaken terwijl die zich zorgeloos amuseert. Ik word er helemaal paranoïde van en droom dat ik een kopvoeter ben. Dat zijn van die grote blobvormige creaturen met ogen en mond, waaruit aan de zijkant twee harken steken die de armen symboliseren. Onderaan hebben ze twee lange, niet-scharnierende stokken als benen. Zo kreeg ik wel eens een tekening of een gekleide figuur cadeau van de kleinkinderen. Ik word in een droomwereld gesmeten waarin de stokmensen normaal zijn. Er lopen ook gekleurde medemensen rond, rode en groene, die uit de verkeerslichten zijn weggelopen: de zogenaamde traffics. De zwarte stokmensjes spelen nu-zie-je-me-nu-zie-je-me-niet als ze het zebrapad oversteken. Dit onder luid protest trouwens van de traffics die nauwgezet de zebrapaden bewaken. Normaal tikken traffics met lange tussenpozen, maar in aangeslagen toestand ratelen ze als een machinegeweer. Dan kan je niet vlug genoeg het zebrapad overgestoken hebben.

Als kopvoeter mag ik dan wel een grote mond hebben, veel heb ik in deze wereld niet te zeggen. Trouwens alles wat je zegt wordt onder de loep genomen en op een zilveren schaaltje afgewogen of het niet kwetsend is voor iets of iemand. Wie te veel van zijn oren maakt (sommige kopvoeters hebben oren) krijgen repen plakband kruiselings over hun mond geplakt in de vorm van een x waardoor ze een Musti-achtige kop krijgen, maar dan zonder de snor. Kopvoeters verwijt men ook verschrikkelijke energieverspillers te zijn. In een bus, trein of vliegtuig nemen ze de plaats in van tien stokmensen.

© Joris Snaet

In deze wereld ben ik blijkbaar getrouwd met een stokmens. Ik noem die wel eens liefdevol mijn toverstok achter de deur. Ik heb ook een stokbuur. Die gaat wel eens mee als ik met de hond ga wandelen. Ik noem die dan ook mijn wandelstok. Handig ook dat de hond die telkens terugbrengt als ik niet kan volgen en die te ver uitloopt. Maar alle gekheid op een smalle medemens, je krijgt het met die beter maar niet aan de stok. Die buur is een van die wakende mangoesten, meestal teruggetrokken als een opgevouwen blindenstok, maar die bij de minste aanleiding zich klik-klik-klik ontvouwt en op de barricades springt. Afwisselend zwart-wit gemaquilleerd over het hele lijf is het een stokmens in stippellijn (hen noemt het zelf gedachtestreepjes) die als aanhanger van iAnon, reikhalzend (het hals-streepje wordt iets langer) uitkijkt naar *The Great Awakening.*

Een stokpaardje van hem en zijn gelijken is het idee dat de zwarte vollestreep-stokmensen, die in een witte achtergrond domineren, zich organiseren in een geheim *Black Supremacy*-complot. De witte achtergrond, en dus ook de zwarte letters en lijnen, domineren, dat is een feit. In de tijd, toen de vulpen nog gebruikt werd was er meer blauw op papier, maar dat is weggespoeld en zwart overheerst nu duidelijk. Omdat mijn wandelstok uit een nest met zwarte achtergrond stamt en dus van nature in het niets opgaat in een witte achtergrond is zijn fanatisme enigszins te verklaren. De afkeer van deze complotdenkers is ook gericht tegen de in de zin vooraan staande hoofdletters.

Down with the upper case! Alle macht aan de onderkast! Het ministerie van de hoofdletters, het Capitool, werd bestormd in de hoop dat de bovenkast zou afgeschaft worden. No more upper case! Voor rede zijn ze moeilijk vatbaar want in bendes en verkleed met witte puntmutsen als het Spaanse spook gaan ze ook de traffics met *Tintenkiller* te lijf.

Ik ben in een wereld beland waarin je in alle richtingen geslingerd wordt als in een rollercoaster. Er is altijd wel protest van een groep tegen iets dat nooit een probleem geweest is. Kopvoeters zijn te dik, zwarte stokmensen te zwart en te mager, hun hoofd te rond en de hoofdletters te dominant. Lgbtq+ protesteert omdat ze nergens tegen kunnen protesteren. Feministen hebben geen glazen plafond meer om tegen te vechten. Zo zullen we nooit weten of de wereld zoveel beter zal worden met meer vrouwen aan de top. Kortom, de eenvormigheid creëert chaos en de verschillen die er zijn, worden op de spits gedreven. Er is rap een stokmens gevonden die een hond wil slaan.

Als ik ontwaak met een ongemakkelijk gevoel, bedenk ik dat mensen vereenvoudigen tot stokmensen in feite niet veel vereenvoudigt. Sinds de mens het wiel heeft uitgevonden hebben ze ook stokken gevonden om erin te steken. De mens is en blijft een complex gegeven. De globalisering kan dan wel uniformiteit in de hand werken en het wereldwijde informatienetwerk samen met woke-regelgeving ‘in eenieders belang’ zal wellicht de smaak en het gedrag eenvormig maken (cfr. *The Every* van Dave Eggers), toch blijft de minste oneffenheid en het kleinste verschil aanleiding geven tot het vormen van verzetsgroepen en reden tot conflict. Biodiversiteit schijnt niet voor menselijke individuen te gelden. Ras of geslacht: alles moet uniform. Misschien ligt de toekomst niet in het vereenvoudigen en uniformiseren via doorgedreven regelgeving in steeds maar grotere entiteiten, die een topzwaar management vergen. Aanvaarden dat anderen anders kunnen zijn is blijkbaar moeilijk voor ons mensen. Wellicht kan kleinschaligheid en een grotere diversiteit op laag niveau meer bijdragen tot een beter evenwicht en verdraagzaamheid, op voorwaarde dat de internetalgoritmes aangepast zijn en niet iemands ongefundeerde kritiek voeden en opblazen voor en door een niet-nadenkende immense virtuele achterban.